

Ar gaišu skatu nākotnē

Jānis Kļaviņš,
"Jaks" redaktors

Zemkopības ministra atbildībā ir gan nozīmīgākās tautsaimniecības nozares – lauksaimniecība un lopkopība –, gan arī

priekšsēdētāju Piebalgā. Darba bija daudz, un medībām atlika arvien mazāk laika. Man vairāk patīk medību process, nevis dzišanās pēc gaļas gabala. Tad viss bija tā steidzīgi – no viena masta uz otru un pēc iespējas ātrāk. Manā izpratnē, medību procesam jābūt nesteidzīgam.

ti, kurš salasījis visas sašautās pīles. Bez sunīša veiksmīgas medības nevar būt, gan medijot no dambja, gan no laivas.

Uz gaidi esmu bijis salīdzinoši maz, dzinēj-medībās esmu, kad draugi uzaicina, tomēr neesmu tas kaislīgais mednieks, kurš atliek visus

medī. Kā risināt šo sarežģīto situāciju? Esmu piedalījies vairākās Eiropas Komisijas sēdēs, un skaidrs ir viens, ka Eiropas finansējuma postījumu seku likvidēšanai nebūs, tātad pašiem ir jātiek galā ar šo jautājumu. Zemniekam ir jāizvērtē, kādu kultūru labāk audzēt konkrētajā vietā un kā to labāk nosargāt. Ir jāslēdz līgumi ar medniekiem, bet arī nedrīkst aizmirst par preventīvajiem pasākumiem kultūru aizsardzībā. Esmu runājis arī ar Kinnas kungu no Valsts meža dienesta par ziņām, ka savvaļas dzīvnieku uzskaitē parādās mazāk dzīvnieku nekā ir dabā, tāpēc ir noteikts mazāks pieļaujamais nomedīšanas apjoms. Līdz ar to medijam mazāk nekā vajadzētu un tiek radīti lielāki postījumi. Taču zinu arī to, ka vietās, kur ir daudz postījumu, iesniedzot attiecīgos dokumentu Valsts meža dienestam, ir iespējams saņemt papildus atļaujas. Šie visi jautājumi ir jārisina un jāprecizē, bet bieži vien daudzas neskaidrības rodas gan pašos kolektīvos, gan to attiecībās ar zemniekiem, un šādas nesaskaņas nevar risināt tikai no augšas.

Nesen apciemoju kādu zemnieku, kurš veiksmīgi nodarbojas ar graudkopību, un vaicāju viņam, kā ministrija var palīdzēt? Viņš atbildēja – nekā, jo galvenais, lai viņam netraucē un ļauj strādāt, negroza nodokļu sistēmu un citas lietas. Viņu interesē stabilitāte.

Vai Latvijas dabas bagātības ir unikālas Eiropā?

Latvija ir jauna Eiropas Savienības dalībvalsts ar ļoti interesantu un bagātu dabu. Šie resursi jāiemācās izmantot arī medību saimniecībās. Mēs noteikti varam būt interesanti ārzemju medniekiem ģeogrāfiskā izvietojuma ziņā, mums ir labs serviss un arī valodas barjera, šķiet, ir kritusi.

Spēkā esošā likumdošana medību jomā ir pieņemama un netraucē saimniekot savās platībās. Šobrīd es neņemos spriest par kādām konkrētām izmaiņām, kuras būtu jāievieš, taču esmu gatavs uzklaut profesionālo organizāciju un speciālistu viedokli par nepieciešamajām izmaiņām un kopīgiem spēkiem risināt šos jautājumus.

Latvijas pārstāvis FACE valdē

Eiropas Savienības Medību un dabas aizsardzības asociāciju federācijas (FACE) Ģenerālajā asamblejā, kas notika Briselē, Beļģijā šā gada 12. septembrī, par Baltijas reģiona viceprezidentu tika ievēlēts Latvijas Mednieku asociācijas valdes priekšsēdētājs Elmārs Švēde.

FACE valdes vēlēšanas, kurā darbojas vienpadsmit viceprezidenti, notiek ik pēc trīs gadiem. Pieci valdes locekļi pārstāv piecas lielākās FACE dalībvalstis, bet sešiem viceprezidentiem uzticēta sešu dažādu reģionu pārstāvība, kuros apvienotas vairākas valstis. Baltijas valstu reģionā, kuru tagad pārstāvēs E. Švēde, ietilpst Polija, Lietuva, Igaunija un Latvija. Iepriekš Baltijas valstis FACE valdē pārstāvēja Polijas pārstāvis profesors Ričards Dzicilovskis.

Viceprezidentam jāpiedalās valdes sēdēs, dažādu lēmumu pieņemšanā un jāpārstāv katra reģiona intereses.

Zemkopības ministrs Jānis Dūklavs kopā ar Latvijas Mednieku asociācijas valdes priekšsēdētāju Elmāru Švēdi atklāj pīļu medību sezonu

ievērojami mazākā – medību saimniecības joma. Kāda ir zemkopības ministra mednieka pieredze un viņa viedoklis par medību saimniecību Latvijā, sarunā ar Jāni Dūklavu noskaidroja „Jaks”.

Vai uz medībām ejat bieži?

Šobrīd es negribētu sevi nosaukt par aktīvu mednieku, bet piedalīties pīļu medību sezonas atklāšanā ir goda lieta.

Šogad biju aizbraucis uz dīķiem pie Lubāna ezera un jāteic, ka pīļu, salīdzinoši ar citiem gadiem, bija mazāk. Taču nelielā vīru kompānijā pārdesmit pīļu nomedījām. Kā jau parasti, pēc pirmajiem šāvieniem, kuri ezera vidū atskanēja piecas minūtes ātrāk par atļauto, pīļu bija kā biezs, bet pēc stundas kustība kļuva daudz mazāka.

Kāda ir jūsu medību pieredze?

Tēvs mani ievirzīja medībās jau no puikas gadiem – sestdienās bija darbiņš iet par dzinēju. Sagaidīju 18 gadu vecumu un iestājos medniekos, bet pēc tam – studiju gadi, kad kā mezsaimniecības fakultātes studenti gājām mācību medībās. Tā es arī ieguvu gan praktiskās, gan teorētiskās zināšanas par medību saimniecību. Pēc studijām sāku strādāt par kolhoza

Ja pusdienas mežā, tad ar ugunsroku, un lai ir laiks aprunāties ar vīriem, apspriest mednieku stāstus un piedzīvoto. Toreiz Jūrmalas kolektīvā, kurš arī medīja Piebalgā, bija laba kārtība un skaistas tradīcijas, viņiem bija sava bāze, autobuss, viņi labi saimniekoja. Tāpat atļāva pie pusdienām vai pie nomedīta dzīvnieka kādu glāzīti iedzert, bet nekad pār normu.

Kad padomju laikos biju tāds aktīvāks mednieks, es braucu arī uz Lubānu. Bija ļoti daudz mednieku un nesalīdzinoši vairāk pīļu. Visi stāvēja rindā ik pa 10 metriem, šaušana bija nopietna. Man pašam vairāk gan patika aktīvas medības, kad viens stumj laivu un otrs laivas galā medī, jo tad arī rezultāts ir pulka labāks. Šaušanas distance ir tuvāka un medības iegūst pavisam citu dinamiku. Šā gada pīļu medību sezonas atklāšanā pirmās pīles vēl lidoja zemu, bet pēc tam pa „kosmonautēm” šaut mana šaušanas meistarība vairs neatļauj. Kā man teica viens vecs mednieks, ja tu vari atšķirt pīlei spalvu, tad tas ir pareizais šaušanas attālums.

Arī tajos laikos suņi vienmēr piedalījās medībās. Atceros gadījumu, kad stāvam uz dambīša un redzam – nāk mednieks ar sunīti. Vīram uz jostas daudz pīļu un, kā jau parasti, aprunājamies. Sakām, ka šis laikam labs šāvējs, bet vīrs parāda nešautu plinti un norāda uz savu sunīti,

darbus un dodas uz mežu.

Vai varat salīdzināt medību saimniecību padomju laikos ar šodienas situāciju?

Padomju laikos valstij bija jānodod aļņi, un tad mēs no saimniecības devām divus „GAZ 53” un kādi 20 aļņi katru sezonu tika arī nodoti. Kolektīvs sev nedrīkstēja šaut, kamēr nebija norēķinājies ar valsti. Valsts eksportēja šo gaļu, kas arī šodien ir pilnīgi iespējams un nepieciešams. Zinu, ka Latvijas briežaudzētāji jau aktīvi strādā pie šī jautājuma, medību produkcija tiek eksportēta un pēc tās ir pieprasījums. Mednieku kolektīviem tas ir izdevīgi, un ārzemnieku uzņemšana ir viens no veidiem, kā piesaistīt līdzekļus un attīstīt savu saimniecību. Protams, daudz kas atkarīgs no pašiem cilvēkiem, jo sākumā ir jāiegulda liels darbs, kā jau visās nozarēs. Ļoti daudzi jau veiksmīgi strādā savā sfērā.

Līdzīgi kā šodien, arī toreiz bija daudz mežacūku, bija arī postījumi, bet visa sistēma bija savādāka. Šodien savvaļas dzīvnieku – gan mežacūku, gan briežu – nodarītie postījumi ir liela problēma. Nesen tikos ar zemniekiem Siguldā, kur ļoti daudziem īpašumi ir Gaujas Nacionālā parka teritorijā un ir pavisam citi nosacījumi uz medībām. Zemnieki ir ļoti neapmierināti un uzskata, ka mednieki nepietiekoši aktīvi

Mežā krīzes nav

Jānis Kļaviņš,
„Jaks” redaktors

Sabiedrība joprojām cīnās ar ekonomiskās lejupslīdes izraisītajm sekām, taču mežu krīzes atbalss tā arī nav sasniegusi. Dzīvās dabas valstībā viss norit saskaņā ar dabas likumiem, ja nu vien cilvēks nav pamanījies pārmēru iejaukties. Tomēr medniekiem – cilvēkiem, kas visciešāk saistīti ar mežu –, dabas harmonija brīdī, kad jārūpējas par saimnieciskām lietām, varētu arī nepalīdzēt. Daudziem mednieku klubiem aktuāls kļuvis jautājums – kā ekonomiskāk uzturēt medību saimniecību. Dzīvnieku piebarošanai vairums sākuši izmantot ekonomiskā tipa barotavas – mucu ar dozatoru vai pat elektronisko graudu izsmidzinātāju. Saimniecības infrastruktūra tiek uzturēta, pateicoties mednieku entuziasmam. Taču pastāv arī vēl neizmantotas iespējas piesaistīt līdzekļus – ārzemju mednieku uzņemšana.

Es jau piekto gadu nodarbojos ar ārzemju mednieku uzņemšanu mūsu valstī un varu teikt, ka šī vasara nepārprotami apliecināja viesmednieku ieinteresētību medīt Latvijas mežos. Mednieku klubiem šī pakalpojuma sniegšana varētu dot nozīmīgu finansiālu atbalstu. Piemēram, par četru dienu stirnu āža medībām ar veiksmīgu rezultātu kluba kasē varētu ienākt 1000 – 1500 eiro, kā arī līdzekļi, kas iegūti, realizējot nomeditā dzīvnieka gaļu. Izskatās labi! Zinu, ka daudzi klubi ar viesmedniekiem jau veiksmīgi sadarbojas, taču tiem, kas vēl tikai to apsver darīt, vēlos pievērst uzmanību vairākiem svarīgiem nosacījumiem. Mednieki par medībām maksā visumā pieklājīgu summu, tāpēc viņi cer sagaidīt atbilstoša līmeņa apkalpošanu – pakalpojuma sniedzējam jāprot svešvaloda un dzīvošanas apstākļi jānodrošina vismaz divu zvaigžņu viesnīcas līmenī. Plānojot medības, jāiepazīstas ar viesmednieka valsts medību tradīcijām, jānoskaidro, vai viņš vēlas medīt uz gaidi vai pieiešanu, kā arī jāpārliecina, vai mednieks zina, kā izskatās medijamais dzīvnieks. Bez erudīta gida, kas labi prot ne tikai svešvalodu, bet arī pārzina medību lietas, uz veiksmīgu rezultātu nevar cerēt. Pirms uzsākt viesmednieku uzņemšanu, iesaku pakonsultēties ar zinātajiem, jo Latvijā mēdz būt arī neveiksmīgas medību organizācijas piemēri, kas kā darvas karote var sagandēt visu medus mucu. Sliktās ziņas taču izplatās ātrāk ne tikai mūsu zemē, bet arī visā Eiropā.

Latvijā ir skaista un daudzviet pat mežonīga daba, par kuru mūs apskauž ne viens vien Eiropas kaimiņš. Mums tikai jāprot šī bagātība pareizi un gudri izmantot. Ne pūkas!

Lielbritānijā zog bises

Lielbritānijā konstatēta jauna ekonomiskās krīzes radīta problēma – noziedznieki likumīgo šaujamieroču īpašniekiem nozog bises, informē Ričards Edvards „Telegraph” mājas lapā.

Pēdējā gada laikā policija Lielbritānijā ir reģistrējusi 57% noziegumu (slepkavības, apšaudes, laupīšanas, zagšanas un automašīnu aizdzīšanas) skaita pieaugumu, kas izdarīts, izmantojot bises. Konstatēts arī nozagto likumīgo ieroču skaita pieaugums, t.sk. „Beretta” un „Winchester” gludstobra šaujamieročiem, kuru vērtība ir ap 20 tūkstošiem mārciņām. Noziedznieki atgriežas pie vecajām, „labajām” metodēm, jo izmanto bises ar nozāģētiem stobriem. Bises likumpārkāpēji iecienījuši zemo municijas cenu un vienkāršās lietošanas dēļ.

Policijai izdevies konfiscēt simtiem nelikumīgu ieroču, kuri lielākoties nozagti no Lielbritānijas iedzīvotāju mājām. Londonā kopš janvāra policija ir atguvusi 45 nozagtās bises. No 165 noziegumiem, kas izdarīti ar bisi Londonā pēdējo septiņu mēnešu laikā, 55 noziedznieki ar ieroci ir šāvuši.

Īpaši policija brīdina ieroču īpašniekus būt piesardzīgiem un neatstāt bises bez uzraudzības tieši pirms putnu medību sākuma – tas ir pasākums, kam gatavojas tūkstošiem mednieku visā Lielbritānijā. Policija aicina ieročus pareizi glabāt un transportēt, atgādinot, ka par savu šaujamieroci atbildīs ir īpašnieks.

Londonā vien ir izsniegti 24 tūkstoši ieroču turēšanas atļauju, bet visā Lielbritānijā – vairāk nekā 600 tūkstošu. Melnajā tirgū bises var nopirkt par apmēram 500 līdz 2300 mārciņām.

Uai malumedībām nāk ziedu laiki

Jānis Kļaviņš,
„Jaks” redaktors

Latvijā arvien biežāk dzirdamas ziņas par malumedību gadījumiem. Katrs notikums un apstākļi ir atšķirīgi. Vieni malumedībās dodas tādēļ, lai ekonomiski grūtajos laikos sagādātu sev dienišķo iztiku, citi –, meklējot piedzīvojumus, veic nelikumīgas darbības. Augusta vidū Mores apkārtnē uzdarbojās t.s. metinātāji – malumednieki, kuri naktīs, braukājot ar automobili pa pļavām, spīdina luksturi, lai pamanītu medījumos dzīvniekus. Apmēram pēc pulkstens 1.00 atskanēja šāviens. Vietējā mednieku kolektīva vīri, kas jau pirms tam bija ievērojuši „metinātājus“, devās šāviena virzienā. Uz neliela lauku ceļa viņi ieraudzīja automobili un trīs cilvēkus. Aizturētie savos paskaidrojumos nenoliedza, ka bijuši malumedībās. Tika atrasts nelikumīgi nomedītais zaķis, taču ieroci garajā zālē uziet neizdevās. Par konstatēto faktu Valsts policijā ir uzsāktis kriminālprocess, kā arī ir iesaistīta Rīgas rajona virsmežniecība. Kāds būs šī gadījuma rezultāts, nav zināms, taču bieži vien aiz likuma burta aizķeras tik daudzas un it kā vienkāršas lietas.

Kādas ir mednieku kolektīvu likumīgās iespējas aizsargāt savas medību platības, vērtē speciālisti.

Kaspars Šuikovskis,
Rīgas reģionālās virsmežniecības virsmežziņa vietnieks

Saskaņā ar esošiem noteikumiem mednieks ir juridiski bezspēcīgs, jo šādās situācijās vispirms ir pienākums paziņot mežniecībai un tad kopā ar mežsargu un policijas darbinieku jāveic aizturēšana. Būsim reāli, kurš ir spējīgs reaģēt uz šādu gadījumu naktī meža vidū? Šeit jārikojas ātri. Arī valsts struktūru reorganizācija un finansējuma samazināšana tikai pasliktina esošo situāciju.

Mednieku kolektīviem būtu jādod vairāk pilnvaru, jo viņi ir tie, kas visbiežāk atrodas mežā, vislabāk pārzina medību teritoriju un ir arī ieinteresēti, lai viņu platībās šādi nelikumīgi procesi nenotiktu. Es redzu vairākus risinājumus. Pirmkārt, daži no kolektīva biedriem var nokārtot Vides inspektora apliecības, kas jau dotu vairāk iespēju rīkoties. Otra iespēja ir Valsts meža dienesta izdots akts, kuru parasti aizpilda par nelaimes gadījumiem, taču, pamatojoties uz Medību noteikumiem, medību vadītājs var sastādīt aktu par medībās notikušu nelaimes gadījumu un medību reglamentējošo aktu pārkāpumu. Malumedības ir pārkāpums, un, sastādot šādu aktu, medību vadītājs to diennakts laikā iesniedz mežniecībā, kas var būt par pamatu procesa iesākšanai.

Protams, jābūt ieinteresētībai arī no valsts

Nelikumīgo medību problēma ir aktuāla

Lauris Arājs,
Valsts policijas Galvenās kārtības policijas pārvaldes Prevencijas pārvaldes Metodiskās vadības nodaļas priekšnieks

Valsts policijā 2008. gadā bija reģistrēti 55 patvaļīgu medību gadījumi, bet līdz šā gada 20. augustam – jau 48, kuros lielākoties uzsākti kriminālprocesi. Tomēr šie skaitļi neatspoguļo faktisko situāciju, jo par daudziem nelikumīgo medību gadījumiem informācija līdz kompetentajām institūcijām nenonāk. Tas saistīts ar to, ka ne vienmēr tiek atrastas nelikumīgi nomedīto dzīvnieku atliekas vai citas pēdas, kas liecinātu par šādu medību faktu, kā arī ne vienmēr tiek uzskatīts par lietderīgu sniegt informāciju, jo pastāv neticība, ka tas varētu dot kādu labumu u.c. Tas ir maldīgs uzskats, jo policijai vajadzētu būt informētai par visiem šiem aizdomīgajiem vai konstatētajiem gadījumiem, lai vismaz no statistikas ziņām varētu aptvert šo nodarījumu faktiskos apjomus un plānot atbilstošus pasākumus konkrētajās apdraudētajās vietās.

Malumedniekus mēs varam iedalīt divos tipos – „klasiskajos” malumedniekos, kuri patvaļīgi medī neatļautās vietās, nelegāliem ieročiem, līdzekļiem, metodēm, rīkiem un paņēmieniem, un „likumīgajos” malumedniekos, kas ir oficiāli mednieki ar likumi-

puses. Liela daļa problēmu sākās 2000.gadā, kad tika likvidēta Meža un medību inspekcija, kura, būdama Zemkopības ministrijas Meža dienesta struktūrvienība, dažādos sastāvos sekmīgi strādāja kopš pagājušā gadsimta 80. gadiem. Inspekcijas sastāvā bija Meža dienesta un Valsts policijas darbinieki. Tika uzkrāta liela darba pieredze, regulāri apkopota operatīvā informācija, kā arī bija iespējas nekavējoties reaģēt uz notikumiem.

Ir skaidrs, ka bez Valsts policijas līdzdalības nopietni malumedību apkarošanas pasākumi nav iespējami, jo operatīvās darbības, izmeklēšanas, aizturēšanas un citas ar noziedzības apkarošanu saistītās procesuālās darbības ir policijas kompetencē. Taču Valsts policijas rīcībā lielākoties nav tās informācijas, kas ir Valsts meža dienestam un medniekiem, par to, kas notiek mežos medību jomā. Savukārt meža dienesta struktūras tiek nepārtraukti reorganizētas, mežniecību teritorijas un mežsargu apgaitas palielinātas, turklāt mežsargu dzīvesvietas arvien vairāk attālinās no viņu apgaitu teritorijām, katastrofāli samazinās dienesta materiālais nodrošinājums, un tāpēc viens no veidiem, lai nepieļautu bēdīgās 90. gadu situācijas atkārtošanos medību saimniecībā, būtu palielināt mednieku formējumu iespējas aktīvāk un juridiski pamatotāk iesaistīt savus medību platību sargāšanā no nelūgtiem ciemiņiem. Visam pamatā ir juridiskā bāze, normatīvie akti, likumīgi pamatotas pilnvaras un procesuālās darbības, kuras var piemērot nekavējoties uz vietas medību platībās. Vairumā gadījumos malumedību fakts tiek konstatēts nakts laikā vai attālā meža nostūrī, vai citā situācijā, kad nav iespējams piezvanīt un prasīt palīdzību, taču medniekiem, kuri konstatējuši pārkāpumu, jārikojas nekavējoties. Kā rāda ilgu gadu pieredze, ja nav pietiekami pamatota juridiskā bāze un cilvēki nav apmācīti, kā pareizi rīkoties šādās ekstrēmās situācijās, viņu rīcība labākajā gadījumā noved līdz lietas izbeigšanai pierādījumu trūkuma dēļ, bet sliktākajā – līdz prasības celšanai par it kā notikušām nelikumīgām darbībām no aizturētāju puses. Pastāv citu valstu pieredze, kā mednieki tiek juridiski korekti iesaistīti savu platību uzraudzībā. Protams, likumdošana dažādās valstīs atšķiras, bet galvenais princips paliek viens – juridiski pamatoti iesaistīt teritoriju apsardzībā tās personas, kuras legāli apsaimnieko šos medību resursus. Tāpēc arī mūsu valstī vajadzētu apmācīt mednieku formējumu pārstāvjus, kā, ievērojot pašreiz spēkā esošos normatīvos aktus, pareizi rīkoties, aizturot malumedniekus (juristu, policistu konsultācija, ieroča lietošana u.c.). Mednieku formējumi jānodrošina ar visiem nepieciešamajiem kontaktālrūpjiem (policija, vides inspekcija, meža dienests, zemessardze u.c.), pa kuriem var informēt un prasīt reālu

palīdzību malumednieku aizturēšanai. Valsts meža dienestam vajadzētu sniegt konsultāciju par katrā vietā individuāli piemērojamiem preventīvajiem pasākumiem malumedību novēršanai. Būtu jārisina arī jautājums par normatīvajos aktos noteikta juridiska statusa piešķiršanu medniekiem (mežsarga palīga, sabiedriskā inspektora u.c.), kuri, līdzīgi kā sabiedriskie Vides inspektori, varētu juridiski pamatoti iesaistīties savu medību platību apsardzībā.

Jautājums ir ļoti aktuāls, un jo ātrāk mēs to sāksim risināt, jo mazāks posts tiks nodarīts dabai.

Valters Lūsis,
VMD Medību daļas vecākais inspektors

Medniekam, līdzīgi kā jebkuram pilsonim, ir pienākums novērst vai pārtraukt likuma pārkāpumu. Mores gadījumā mednieki rīkojās atbilstoši situācijai – aizturēja likuma pārkāpējus un paņēma no viņiem paskaidrojumus. Šāds pienākums ir noteikts Medību noteikumu 28.14. punktā – medību vadītājam ir jānoformē akts par medības reglamentējošo normatīvo aktu pārkāpumiem un nākamās darbības laikā jāiesniedz Valsts meža dienestā. Kāds var iebilst, ka šāds dokuments jānoformē medību vadītājam, kura vadītajās medībās kāds medību dalībnieks nav ievērojis medības reglamentējošo normatīvo aktu prasības. Tomēr pēc būtības šī norma medību vadītājam dod arī tiesības dokumentāli fiksēt gadījumus, kad medību laikā konstatē citu personu pretlikumīgu darbību, izmantojot medību tiesību lietotāja tiesības. Šī tiesība medniekiem ir jāizmanto, jo tā dod likumīgu pamatu pašiem pārkāpuma vietā fiksēt faktu, pieprasīt paskaidrojumu no pārkāpēja, ja objektīvu iemeslu dēļ atbildīgās amatpersonas nevar ierasties pārkāpuma vietā. Nav vienādu situāciju, un katrā no tām, ievērojot galējās nepieciešamības robežas, jāizvērtē savas iespējas un līdzekļi pārkāpēja aizturēšanā vai pārkāpuma novēršanā.

Ko medniekiem darīt, lai aizsargātu savas teritorijas?

Pēc iespējas biežāk jāatrodas medību iecirknī. Regulāri jāapbraukā medību platības. Vislabāk to darīt vēl vakarā pirms iestājas tumsa un naktī no pulkstens 2 līdz 4.

Ieraugot aizdomīgu automobili, tam jāseko un jāpieraksta marka un numurs.

Jāuzbūvē daži medību torņi vietās, kur tos var redzēt no ceļa. Pat, ja šajās vietās medijamie dzīvnieki nenāks, tas atturēs malumedniekus.

Par konkrētiem faktiem jāinformē Valsts meža dienests.

Jebkura darbība, kas liecinās, ka konkrētajā medību platībā pastāvīgi un aktīvi darbojas mednieki, atturēs malumedniekus no šīs teritorijas "apciemojuma".

pietiek. Būtiskākos pierādījumus, no kuriem turpmākā kriminālprocesa izmeklēšanas gaitā vairs nevarēs izvairīties, iespējams savākt tikai un vienīgi notikuma vietā, tādēļ vēlreiz atkārtosu – konstatējot nelikumīgu medību gadījumu, nekavējoties jāinformē policija (tālruņa numurs 02 vai 112)!

Lai nodrošinātu ātrāku iespēju reaģēt uz šīm prettiesiskajām darbībām, iesaku katram medību kolektīvam savlaicīgi uzmeklēt iecirkņa inspektoru, kurš apkalpo teritoriju ar konkrēto medību platību. Ja kolektīva biedri vēlas līdzdarboties prettiesisko darbību novēršanā, šāds kontakts atbilstoši 2007. gada 27. novembra Ministru kabineta noteikumu Nr. 812 „Policijas darbinieka palīgu darba organizācijas un pienākumu pildīšanas noteikumi” prasībām ļautu iegūt policijas darbinieka palīga statusu un tiesības.

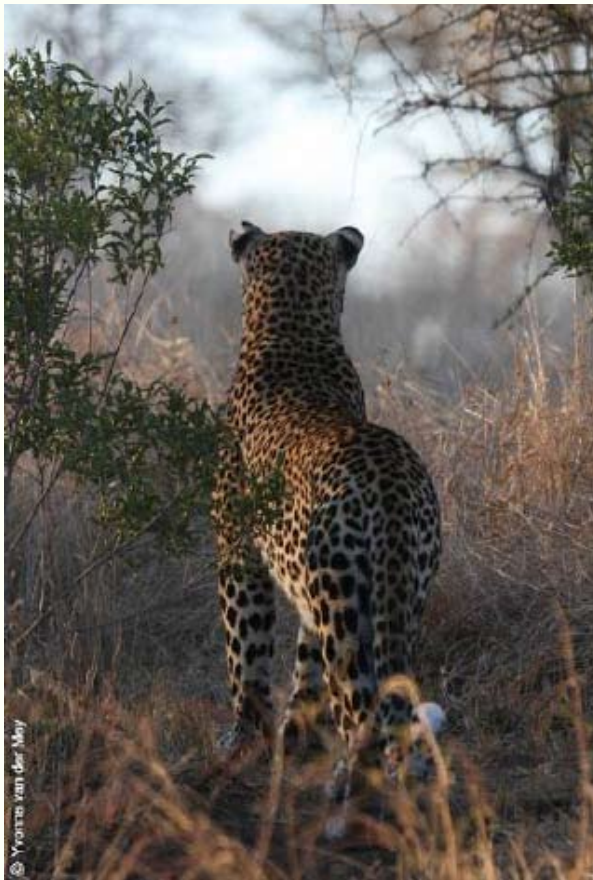
Valsts policija ir atradusi iespēju saglabāt speciālu grupu, kuras pienākumos ietilpst nelikumīgu medību un zvejas apkarošana un šī darba koordinēšana policijas struktūrvienībās visā valsts teritorijā, tādēļ gadījumos, ja rodas kādi šķēršļi sadarbībai ar teritoriālo Valsts policijas struktūrvienību vai ir kāda cita aktuāla un nozīmīga informācija, lai novērstu nelikumīgas medības, ikviens mednieku kolektīvs vai mednieks var izmantot iespēju to sniegt pa e-pastu: nmzag@vp.gov.lv.

Fotokonkurss „Plēsēji savā dzīves vidē“

Starptautiskā medību un medijamo dzīvnieku aizsardzības komiteja (CIC) šā gada Ģenerālās asamblejas laikā organizēja fotogrāfiju izstādi, kurā darbi tika izvēlēti konkursā ar nosaukumu „Plēsēji savā dzīves vidē”.

Konkursā, kurā varēja piedalīties profesionālie un amatieru fotogrāfi, tika iesniegts ļoti daudz skaistu fotogrāfiju. Konkursa organizatori, veicot atlasu, izvēlējās nedaudz vairāk par 40 fotogrāfijām, kuras tika izstādītas apskatei 56. CIC Ģenerālās asamblejas laikā Parīzē no 29. aprīļa līdz 2. maijam. Konkursa uzvarētājus nosauca asamblejas noslēguma sesijas laikā.

Autortiesības pieder fotogrāfiju autoriem.

Visus konkursa fotoattēlus var apskatīt: <http://www.cic-wildlife.org/index.php?id=395>

„Vanaga acs” nometnes dalībnieki piedalās īstās medībās

Rudīte Vasile, Vilnis Jaunzems,
„Vanaga acs” rīkotāji

Mednieku sporta un atpūtas bāzē „Mārkuliči” Straupes pagastā šovasar notika Latvijas jauno mednieku nometne „Vanaga acs”, kurā piedalījās 28 bērni un jaunieši, viņu vidū arī 6 meitenes, no Kurzemes, Zemgales un Vidzemes novadiem. Pirmo reizi tajā varēja piedalīties bērni un jaunieši bez iepriekšējas pieredzes medībās, kā arī jaunāki par 12 gadiem. Nometne, pateicoties Medību saimniecības attīstības fonda finansējumam, tiek rīkota jau trešo gadu.

Šogad nometnes programma bija krietni plašāka un daudzveidīgāka. Jaunie mednieki varēja piedalīties īstās gaides medībās, kuras sarīkoja „Daibes”, „Šalc zaļais mežs”, „Lenču”, „Pie ozola” un „Mārkuliču” mednieku klubu biedri. Medības bija veiksmīgas, un vēl vakarā notika medījuma apstrāde, kurā iesaistījās arī nometnes dalībnieki. Pasākums izvērtās par efektīvu izglītojošu nodarbību, kas radīja lielu interesi par dzīvo dabu.

Pirmo reizi tika organizētas arī aktīvas diskusijas par jautājumiem, kas skar medību saimniecību, medību tradīcijas, priekšstatus par to, kas ir labs mednieks. Jaunieši ar aizrautību piedalījās sarunā un vēlējās izprast jautājumus, kas skar medības un medību saimniecības veidošanu.

Nodarbības ar interesi un aizrautību vadīja Valsts meža dienesta speciālisti Jānis Baumanis

un Aivars Ornicāns, ornitologs Oskars Keišs, medību zinību lietpratēji Linda Dombrovska, Jānis Ročāns, kinologs Aigars Remess, „DDupleks” vadītājs Aivars Dundurs, medību loka šāvēji Jānis Kļaviņš un Vilius Matutis, orientēšanās un tūrisma sporta trenere Aija Alksne, pieredzējuši mednieki Jānis Rupmejs un Otto Abazlons, šaušanas sportisti – Aigars Legzdīņš, Guntis un Lauris Skrastiņi, Mārtiņš Gaņģis, Andis Anspoks, Tomas un Ingemārs Jaunzemi.

Pēdējā nometnes dienā notika dalībnieku zināšanu pārbaude, kurā bija jāatbild uz jautājumiem par medību zinībām, jāatpazīst putnu sugas, gluži kā īstā mednieku eksāmenā jāšauj ar gludstobra ieroci pa kustīgu mērķi. Pēc „eksāmena” katrs dalībnieks saņēma Latvijas Mednieku asociācijas sagādātās grāmatas un diskus par medībām Latvijā.

Pēc nometnes organizatori un nodarbību vadītāji ar patīkamu pārsteigumu atzina, ka „Vanaga acs” spējusi ieinteresēt medībās arī tos bērnus un jauniešus, kas līdz šim šai jomai nav pievērsuši uzmanību. Bet gadu starpība nometnes dalībnieku vidū radīja iespēju veidot saliedētu kolektīvu, kurā cits par citu uzņemas atbildību, tā mācoties sadarboties un veidot komandu, kas ir tik nepieciešama medībās. Tāpēc radās ideja „Vanaga acs” komandu pieņemt „Mīnhauzena” festivālā, kas arī veiksmīgi izdevās, un jaunie mednieki pirmajā reizē izcēlās ar veiksmīgu startu, ar saviem rezultātiem ierindojušies sacensību dalībnieku tabulas vi-

dusdaļā.

Domājot par nākošā gada nometnes prog-

piedāvāt bērniem iespēju mikroskopā izpētīt trihinellas vai arī novērot šautriņas lidojuma

rammu, tās veidotājiem jau radušās daudzas interesantas idejas, kā to darīt aizraujošāku! Piemēram, kāpēc gan neizmēģināt radioorientēšanos jeb tā sauktās lapsu medības, kas Latvijā savulaik bija populārs sporta veids? Varētu

trajektoriju, ja tā izšauta no liela spiediena pneimatiskā ieroča, kas paredzēts dzīvnieku iemidzināšanai u.c. Medniecība ietver ļoti plašu zināšanu loku, un to ir vērts jauniešiem parādīt.

Medījuma otrā dzīve

Jana Edžiņa,
Latvijas Safari kluba pārstāve

Laiks, kad mednieku trofeju istabas greznoja tikai ragi un galvaskausi, ir

doti anonīmi izbāzeņi, nenorādot tā autora vārdu. Speciālisti novērtē ne tikai izgatavotā izbāzeņa kvalitāti, bet īpašu uzmanību pievērš tā dabiskumam. Izbāzenim jābūt maksimāli precīzai dzīvā dzīvnieka kopijai

si par dzīvniekiem. Turklāt viņam vēl nemitīgi jāpapildina zināšanas, jo tehnoloģiju attīstība mūsdienās ir ļoti strauja, un tikai labāko izejmateriālu izvēle ļaus izbāzenim izskatīties kā dzīvam arī daudzus gadus pēc tā izgatavošanas.

Latvijā nav izglītības iestādes, kur šo prasmi apgūt, tāpēc arī nav daudz taksidermijas meistaru. Savukārt praktizējošie taksidermisti ir tik nolosogi, ka savu amata prasmi un zināšanas labprātīgi būtu gatavi atstāt vien saviem bērniem.

Latvijas Safari kluba izveidotā taksidermijas darbnīca jau sākotnēji tika veidota kā ražotne ar perspektīvu, pieņemot kvalificētus meistarus, kuri nākotnē varētu arī apmācīt talantīgus jauniešus. Darbnīca nodrošina taksidermijas procesu no sākuma līdz beigām, t.i. no nodirātas ādas līdz gatavam izbāzenim. Lai to varētu veikt, tika iegādātas dažādas iekārtas, ierīces un darbagaldi. Izbāzeņa izgatavošana aptver vairākas kārtas – vispirms notiek ādas pirmapstrāde un gērēšana, tad seko izbāzeņa formas izveide, acu un ausu izgatavošana. Gluži

būtiski lielām un smagām trofejām.

Lai meistarū nepārņem šausmas

Medniekam, kurš no savas trofejas vēlas izgatavot izbāzeni, jāņem vērā, ka āda jānodirā savlaicīgi un bez bojājumiem, citādi no tās izkritīs spalva. Vislabāk medījumu pēc iespējas ātrāk nogādāt uz taksidermijas darbnīcu. Ja to nav iespējams izdarīt ar maza izmēra dzīvnieku, kādu laiku to var ievietot saldētavā. Nav ieteicams pašiem dirāt lūsi vai vilku, jo meistars to noteikti izdarīs pareizāk. Jāuzmanās, lai putniem netiktu saburzītas vai salauztas spalvas. Tāpēc rūpīgākie mednieki tos ieliek zeķē. Ja, putnam joprojām sastapties ar pazudēt kādu spalvu, tad vajag to saglabāt un atvest uz darbnīcu, jo meistaram tās var noderēt. Īpaši noderīgas ir lielās spārnu un astes spalvas, citādi, piemēram, riestojošu medni nav iespējams izgatavot. Svarīgi atcerēties, ka lielajiem dzīvniekiem nevajag nogriezt pārāk īsu kakla ādu, jo nākas joprojām sastapties ar pasūtījumiem izgatavot medījuma „krūšutēlu”, bet dzīvniekam āda nogriezta turpat aiz ausīm.

Ja Latvijā nomedītos dzīvniekus ir iespējams nogādāt līdz taksidermijas darbnīcai, tad no medībām ārzemēs mednieks parasti atved mājās jau sagatavotas ādas un ragus. Tos lielākoties apstrādājis kāds bez elementārām zināšanām, kā tā pareizi jāsgatavo un jāiekonservē tā, lai būtu iespējams izgatavot izbāzeni un meistars, kurš to darīs, šausmās nesaķertu galvu. Zaudētājs šādās reizēs ir mednieks, jo no nepareizi sagatavotas ādas dažkārt pat ir neiespējami izgatavot izbāzeni vai arī to var izdarīt, patērējot daudz vairāk darba un laika ādas atjaunošanai.

Jākopj kā dārgs kažoks

Mednieka rūpes par medījumu ar izbāzeņa izgatavošanu un tā novietošanu trofeju zālē nebeidzas. Izbāzenim, gluži kā dārgam kažokam, nepieciešama kopšana un uzglabāšana atbilstošā temperatūrā un klimatā. To nedrīkst turēt pārāk karstā vai mitrā telpā (telpa pie pirts nebūs pati piemērotākā), laiku pa laikam izbāzenim ar mīkstu

Elena Brūvele no Latvijas Safari kluba ar izcilajām trofejām no privātās kolekcijas

pagājis. Strauji attīstoties taksidermijai – dzīvnieku un putnu izbāzeņu izgatavošanai –, medību trofejas tiek apstrādātas visdažādākajos veidos un kļuvušas arī

ar atbilstoši izvēlētiem krāsu toņiem un dabisku pozu. Latvijas Safari kluba meistari šādos čempionātos piedalījušies vairākkārt un ir guvuši labus rezultātus. Visi sacensī-

dermijas procesu no sākuma līdz beigām, t.i. no nodirātas ādas līdz gatavam izbāzenim. Lai to varētu veikt, tika iegādātas dažādas iekārtas, ierīces un darbagaldi. Izbāzeņa izgatavošana aptver vairākas kārtas – vispirms notiek ādas pirmapstrāde un gērēšana, tad seko izbāzeņa formas izveide, acu un ausu izgatavošana. Gluži

Viens no Amerikas meistarū veidotajiem šedevriem

par iecienītu dizaina elementu, kas iederas pat mūsdienīgā interjerā. Populāros „krūšutēlus” nomainījuši dzīvnieku izbāzeņi pilnā augumā un dažādas kompozīcijas, kurās attēlotas ainas no dzīvnieku dzīves, piemēram, lūsis medību brīdī lēcienā, lapsa ar nomedītu putnu mutē vai medījumu sagrābis vanags. Taksidermijas iespējām gandrīz nav robežu – viss atkarīgs no mednieka fantāzijas, meistara prasmes un trofeju istabas platības.

Taksidermijas čempionāti

Taksidermijas kultūras attīstība un vērtēšanas kritēriju izveide Eiropā un Amerikā rosinājusi organizēt čempionātus, kuros katru gadu ar saviem darbiem piedalās gan jau atzīti taksidermisti ar pieredzi, gan arī jauni meistari „iesācēju” kategorijā. Lai sacensībās darbi „runātu paši par sevi”, žūrijas vērtējumam dažādās kategorijās tiek no-

bās izstādītie darbi, kas transportēšanas dēļ izvēlēti maza formāta un visbiežāk – putni, novērtēti ar zelta, sudraba vai bronzas godalgām.

Tomēr taksidermijas šedevru paradīze ir Amerika, kur meistari cenšas pārspēt cits citu vispārsteidzošākajos veidos. Mednieku sanāksmēs tiek demonstrēti tādi oriģināli lielformāta darbi kā divu gigantisku aļņu cīņa vai milzu krokodils, kurš lec ārā no ūdens, lai noķertu antilopi u.c. Tie ir dinamiski un iespaidīgi veidojumi, kas lielākoties pieder silto dienvidu štatu medniekiem ar milzīgām trofeju mājām īpašumā, kuras nav nepieciešams apkurināt.

Par meistarū nepiedzimst

Taksidermijas meistars ir augstas klases amatnieks ar dabas dotu skulptora talantu, kas apvienots ar roku veiklību, krāsu izjūtu, zināšanām par kompozīciju un lielu intere-

kā pie skrodera paredzēta arī tērpa – izgērētās ādas – piemērisana un, ja nepieciešams, restaurēšana, šūšana un līmēšana. Tiek izveidota kompozīcija, un tad pienākusi kārtā žāvēšanai. Otrs svarīgs posms ir krāsošana, lakošana un ķemmēšana – nu jau kā pie friziera. Gatavā izbāzenī no medījuma saglabāta āda, ragi un nagai, bet viss pārējais ir mākslīgi materiāli, kuriem jāatbilst visaugstākajām prasībām, lai izbāzenis ar laiku neplaisātu, „nesakristu”, nesašķībtos un citādi nezaudētu formu, kas īpaši

"Baltic Grand Prix" trofeju izstādē izstādītā Safari kluba taksidermistu veidotā muflona trofeja

audumu jānoslauka putekļi un reizi sezonā tas jāapstrādā ar kādu aerosolu pret kodēm. Tāpat kā kažoks, arī izbāzenis atrodas riska zonā. Ja ievērosiet šos padomus, jūsu medījuma otrā dzīve būs ilga un laimīga!

epasts: info@safari.lv
www.safari.lv

Māka saskatīt dzīvnieku

Vai esi kādreiz iedomājies, kādēļ daži mednieki vienmēr kaut ko nometi, bet citiem tas izdodas reti? To var ietekmēt dažādi faktori, piemēram, šaušanas prasme, veiksmē, teritorijas pārzināšana, taču vislielākā nozīme ir spējai ieraudzīt labi nomaskējušos medījumus

Vai vari fotoattēlā atrast divus sika briežus?

tā dabīgajā vidē. Nav iespējams nošaut to, ko neredz.

Reiz kādu savu draugu vedu pa medību platībām medīt briežus (Montanā, ASV). Ieraudzīju stāvam vienu briežu bulli apmēram 150 m attālumā kalna nogāzē starp kadiķiem un vibotnēm. Norādīju draugam uz briežu bulli, bet viņš to nevarēja saskatīt. Vēl kādu laiku rādīju viņam, kur tieši briedis atrodas, pat mēģināju zīmēt smiltī, līdz dzīvniekam apnika gaidīt un tas nozuda krūmājā. No komentāriem es atturējos, jo arī pašam ir gadījies nepamanīt medījumu.

Mēs turpinājām meklējumus un nonācām kalna korē, no kuras pavērās elpu aizraujošs skats uz apkārtni. Draugs norādīja uz ērgli skaidrajās, zilajās debesīs. Nepamanīt labi noslēpušos briedi krūmos ir piedodami, bet neredzēt lielu putnu skaidrās debesīs ir pavisam kas cits. Man nācās atzīt, ka ērgli es neredzu. Kādu brīdi vajadzēja

paciest ne pārāk glaimojošus komentārus par manas redzes asumu, līdz beidzot es putnu ieraudzīju. Tas nekustīgi planēja gaisā. Vēlāk mēs abi pamanījām 100 m attālumā vairākus briežus tieši tad, kad viņi palēcās un aizskrēja.

Būtībā mēs neredzam vismaz tik pat daudz

dzīvnieki atrodas ārējos 99 % redzes lauka. Tas izskaidro to, kāpēc mēs ar draugu uzreiz pamanījām skrejošos briežus. Gan mazi, gan lieli dzīvnieki līdzīgi uztver kustību, kas ir viens no dabas dotumiem, lai aizsargātos pret nejausiem uzbrukumiem. Lielākā problēma ir tāda, ka, šādi ieraugot dzīvnieku, šaut jau ir par vēlu. Medniekam dzīvnieks jāierauga pirms tas pamanījis viņu.

Otrkārt, tas nozīmē, ka nekustīgus un nemanāmus dzīvniekus mēs ieraugām tikai tad, ja tie nokļūst mūsu tiklenes 10 grādu redzes laukā, kas atbild par sīku un smalku detaļu izšķiršanu. Lai saprastu, kā tas darbojas, izstiep rokas un savieno iekšus un rādītājpirkstus, izveidojot apli. Šis aplis arī ir tie 10 grādi.

Treškārt, labi nomaskējušies dzīvnieki vai arī tie, kas attāluma dēļ izskatās mazi, ir saskatāmi tikai tad, ja mēs skatāmies tiem tieši virsū. Tādēļ man bija grūtības saskatīt ērgli plašajā

debess jumā.

Daudzi novērtē medības ar pieešanu, kad, mazliet paejot uz priekšu, mednieks apstājas un ilgāku laiku novēro apkārtni. Ņemot vērā acs šauro asās redzes lauku, ir skaidrs, ka, apsekojot apkārtni, tās ir jākustina. Tomēr interesanti, ka nevar cerēt kaut ko vienkārši ieraudzīt, pārļaižot skatu apkārtnē. Lai kaut ko ieraudzītu, acīm bieži jāapstājas, jo, ja vien redze neseko kustīgam objektam, piemēram, skrejošam vai lidojošam medījumam, kamēr acs ir kustībā, mēs esam kā akli. Lai par to pārliecinātos, aizēj pie spoguļa un paskaties uz vienas acs atspulgu. Pēc tam paskatieties uz acs labo kaktiņu, tad uz kreiso kaktiņu, un atpakaļ. Lai arī kā mēģinātu, tu neredzēsi acs ābolu kustībā. Tas ir tādēļ, lai ļautu acij atpūsties, neko nenokavējot. Un pat tad, ja mēs varētu redzēt, kad acs ir kustībā, attēli būtu izplūduši un nederīgi.

Tas nozīmē, ka, ejot pa mežu un nepārtrauk-

ti skatoties apkārt no vienas puses uz otru, jūs nekad neieraudzīsiet dzīvnieku, kas atrodas tieši jums preti. Esmu to bieži darijis, un noteikti arī – jūs. Veiksmes noslēpums slēpjas tajā, ka jāmaina skata punkti, bet skatiens ilgāku laiku jākoncentrē vienā vietā, lai redzētu, kas tur atrodas. Šī darbība jāatkārto, līdz aplūkota visa vēlamā teritorija. Tas varētu būt diezgan nogurdinoši, jo, lai aplūkotu 360 grādu rādiusu, acs skatiens jāpatur 36 reizes.

Nevajag pieļaut kļūdu, uzskatot, ka medījums vienmēr atradīsies tālu. Tas jo īpaši svarīgi vietās, kur daudz krūmāju un kur rāgi vai dzīvnieka apmatojums pilnībā saplūst ar apkārtējo vidi. Parasti acs nofokusējas katru reizi, kad kaut kas piesaista uzmanību, taču nežēlīgajā plēsēja un medījuma pasaulē, kur daba veidojusi dzīvniekus tā, lai tie nepiesaistītu uzmanību, cilvēka acij jāzina, uz ko tā fokusējas.

Vai esi kādreiz apbrīnojis profesionāla medību pavadonu spēju saskatīt medījumu? Var padomāt, ka medību pavadonu redze ir pārāka par mūsējo, tomēr tā nav, lai gan viņi ir meistari saskatīt medījumu. Pirmkārt, viņi zina, kā jebkurš medījums izskatās tā dabīgajā vidē, un pats galvenais – spēj saskatīt atsevišķas dzīvnieku ķermeņa daļas pat tad, ja viss dzīvnieks nav redzams. Pazīstamas lietas izceļas, un tās ieraugām, jo to kopija mūsu ilgtermiņa atmiņā rada atpazīstamību. Tādēļ arī mans draugs nevarēja ieraudzīt briedi krūmainajā apvidū, jo nekad to nebija redzējis šādos apstākļos. Es briedi ieraudzīju, tāpēc ka tā kājas veidoja taisnās, vertikālās līnijas, kuras esmu redzējis tūkstošiem reižu. Ieraugot tās, atpazīnu visu dzīvnieku.

Vēl viena medību pavadonu priekšrocība ir viņu pieredze un zināšanas par to, kur un kad skatīties. Piemēram, es bieži izklaidēju savus viesus, vedot tos uz tuvējo kalnu vērot savvaļas dzīvniekus. Atkarībā no gadalaika un dienas daļas, es tiem varu parādīt līdz pat 2000 briežu. Lai gan mani viesi vienmēr uzmanīgi skatās, es parasti ieraugu daudz vairāk dzīvnieku nekā viņi ne jau tāpēc, ka es labāk redzētu, bet gan tāpēc, ka zinu, kur un kad skatīties.

Uzskata, ka skatīšanās patērē daudz enerģijas un tādēļ ir nogurdinoša. Nevaru atcerēties, no kāda avota ieguvu šo fizioloģisko detaļu, taču tā, manuprāt, ir patiesa. Redzes muskuļi darbojas nepārtraukti – mīrkšķinot, fokusējot skatu, mainot skata virzienu, bet smadzeņu garoza dūc kā milzīgs, enerģijas izsalcis dators. Medījuma meklēšana ir grūts darbs, un daudzi mednieki ir pārāk slinki, lai to veiktu. Tomēr labā ziņa ir tāda –, jo biežāk nodarbojies ar skatīšanos un vērošanu, jo šis process kļūst arvien vienkāršāks un efektīvāks.

(Izmantoti materiāli no Bila Makrea raksta "Māksla un zinātne ieraudzīt dzīvnieku" žurnālā "Amerikas Mednieks", 1996.)

Medniekiem robi „reizrēķinā“

Mare Pētersone

Šogad festivālā „Minhauzens 2009” 74 mednieki piedalījās medību zinību pārbaudē, kas sastāvēja no 44 dažādu grūtības pakāpju jautājumiem. Lai varētu veiksmīgi atbildēt uz jautājumiem, medniekiem bija jāzina būtiskākie fakti par Latvijas medību saimniecības attīstību, dažādām starptautisko medību tradīcijām, kā arī Medību noteikumi un Medību likums. Jautājumu veidotāji uzsver, ka svarīgākais uzdevums bija, nevis noteikt zinošāko vai gudrāko dalībnieku, bet veicināt mednieku interesi un plašāku izpratni par medību jomu.

Jautājumi, kas jāzina, pamostoties nakts vidū

Pārbaudes gaitā mednieki līdzās labām zināšanām nodemonstrēja arī krietnus robus gluži elementāros jautājumos, ko var uzskatīt pat par mednieku „reizrēķina” nezināšanu. Var piedot, ja, piemēram, mednieks nav informēts, ka Āfrikas „lielajā pieciniekā” nav iekļauts tīģeris vai ka krievu rakstnieks L. Tolstojs vienlaikus bijis gan kaislīgs mednieks, gan veģetārietis. Medībās var iztikt arī bez tādām zināšanām, ka E. Hemingejs sava romāna „Āfrikas zaļie pakalni” daļā „Neveiksmīgas medības” stāsta par kudu medībām, bet Somijā nav noteikts vecuma ierobežojums, lai kļūtu par mednieku u.c. Tomēr ir jautājumi,

uz kuriem atbildes jāzina katram medniekam, kā saka, kaut vai pamostoties nakts vidū. Pārbaudes veidotājus pārsteidza fakts, ka daudzi nezināja, ka Latvijā atļauts medīt baltpieres, sējas un Kanādas zosis, taču meža zosis joprojām ir aizsargājamas. Ne mazums mednieku nevarēja atbildēt uz jautājumu, kad ir medījams āpsis, kā arī nevarēja nosaukt četras dzīvnieku sugas, kas Latvijā medījamas visu gadu. Vairāki pārbaudes dalībnieki bija pārliecināti, ka joprojām krauklis ir likumīgi medījams, un izrādīja pilnīgu nezināšanu par Latvijā sastopamajām trīs baložu sugām, no kurām medījamas tikai divas ar katrai atšķirīgu medību termiņu. Daudzi mednieki nezināja termina „taksidermija” skaidrojumu, kā arī norādīja, ka "kalibra" definīcija atbilst tādiem jēdzieniem kā „okulārs” vai ”rācijas”.

Nezināšana neatbrīvo no atbildības

Neviens no 74 dalībniekiem nespēja pareizi atbildēt uz visiem trim medību zinību pārbaudē iekļautajiem jautājumiem par paredzamo atbildību, medijot nelikumīgi. Visiem tiem, kas domāja un joprojām domā, ka medijami ir kraukļi, meža baloži, meža zosis un dūkuri, ka joprojām atļauts lietot kājķeramās lamatas un pusautomātiskajos medību šaujamieročos lādēt vairāk par trim patronām, vajadzētu ielāgot Krimināllikuma pantus attiecībā uz Medību likuma pārkā-

pumiem. Par nelikumīgām medībām, ja tās izdarītas atkārtoti gada laikā, soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz vienam gadam vai ar arestu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu līdz divdesmit minimālajām mēnešalgām. Par aizliegtu vispārbīstamu liedzekļu, metožu, rīku vai paņēmieni izmantošanu medībās soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz četriem gadiem vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu līdz astoņdesmit minimālajām mēnešalgām. Visiem tiem, kas atbildēja, ka par reto vai izzušanas draudiem pakļauto dzīvnieku, augu, sēņu vai ķērpju vai to dzīves vides (biocenozes) iznīcināšanu vai bojāšanu, ja ar to radīts būtisks kaitējums, mednieks atbildību nenes, atgādinu, ka par šo pārkāpumu izdarīšanu soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz sešiem gadiem vai ar naudas sodu līdz simt divdesmit minimālajām mēnešalgām.

Ar varu mācīties nepiespiedīsi

Iegūtie rezultāti pārbaudes veidotājus rosīnāja uz pārdomām, ka tie varētu atspoguļot „vidējā Latvijas mednieka” zināšanu līmeni. Izskanēja viedoklis, ka zemais līmenis norāda uz nepietiekamu apmācību un ka atbildīgajām iestādēm, piemēram, Latvijas Mednieku asociācijai vairāk jānodarbojas ar mednieku izglītošanu. Lai organizētu seminārus, dotos pie medniekiem un stāstītu viņiem par

normatīvo aktu prasībām, dažādām medību tradīcijām, dalītu informatīvos materiālus, vispirms jāsaprot vēlme pēc zināšanām no pašiem medniekiem. Ar varu nevienu mācīties nepiespiedīsi! Kāpēc bija tik daudz protestu atkārtotajam šaušanas pārbaudījumam? Daudzi teica, ka ietu jau gan, bet, ja tā ir obligāta prasība, tad – nē. Lielākie protestētāji izrādījās tie, kas pēc vienas reizes šautuvē pārliecinājās, ka nekas nesanāk, un nolēma otrreiz uz turieni vairs nebraukt.

Nesena gadījuma piļū medību sezonas atklāšanas laikā parādīja raksturīgu nezināšanas un arī vienaldzības paraugu. Divi mednieki, izbraukuši no ezera, lepnā rādīja savu guvumu – pāris piļū un cekuldūkuri. Viņi nezināja, ka cekuldūkuris Latvijā nav medījams. No sākuma abi mednieki par šo faktu izrādīja pārsteigumu, bet pēc tam mēģināja atrunāties, sakot, ka nav varējuši lidojumā putnu atšķirt. Pašiem pat nenojaušot, viņi atzinās trīs Medību noteikumu pārkāpumus. Pirmkārt, nošauts nemedījams putns. Otrkārt, šauts pa mērķi, kas nav skaidri redzams. Treškārt, pārkāpta ir drošības prasība – aizliegums šaut medijamo ūdensputnu uz ūdens, jo cekuldūkuri parasti nemetas bēgt lidojot, bet gan ienirst ūdenī.

Tādēļ nebejāsīm sev un citiem medībprīku, bet būsim atbildīgi, mēģinot aizpildīt savas nezināšanas robus, nevis vienkārši tos ignorēt!

Šaut pa mērķiem mums ir prieks

Raitis Keselis,
kluba „Vārnas kāja” valdes priekšsēdētājs

Nesen biedrībā „Sportinga klubs „Vār-
nas kāja”” apvienojušies „Rīga Shooting

Kluba „Vārna kāja” pirmajā kopsapulcē
11. septembrī izskanēja arī tā rašanās būtī-
ba, kuru noformulēja kluba biedrs Namejs
Vinovskis: „Klubs ir emocionāla rakstura
kopība, kas balstīta uz praktiskiem apsvē-

lielāks būs sportistu skaits un jo vairāk (līdz
zināmam kvantitatīvajam sliekšnim) būs sa-
censību dalībnieku, jo būs iespējams nodro-
šināt kvalitatīvākas un arī pašiem dalībnieki-
em pievilcīgākas nodarbes. Ieguldot lielāku

ne golfs, ne teniss kaut vai izmantojamā in-
ventāra dēļ, taču reizēm gribas vienkārši pa-
sapņot.

Pašlaik klubs pulcē Rīgas apkārtnes ie-
dzīvotājus un teritoriāli ir saistīts ar „Rīga
Shooting Center” šautuvi, kas gan neizslēdz
iespēju rīkot kluba sacensības arī citās šautu-
vēs. Pilnsapulcē tika lemts par kluba biedru
uzņemšanas kārtību, kluba komandas dalību
sacensībās un citiem kluba darbības jautā-
jumiem, piemēram, kluba biedru iekšējo
reitingu, informācijas izplatīšanu par klubu
un sportingu kā interesantu sporta veidu,
sadarbību ar līdzīgiem klubiem ārvalstīs,
iespējamo sadarbību ar Latvijas Sportinga
federāciju u.c.

Golfs ar bisi?

Kas tad ir sportings? Golfs ar bisi –
patikama laika pavadīšana ne mazāk patī-
kamā domubiedru kompānijā? Aizraujošs,
azarta un konkurences pilns sporta veids,
kas, pārtraucot šaušanu, konkurentiem ļauj
viegli pārtapt atkal par draugiem? Viss no-
sauktais kopā un vēl daudz vairāk. Sportings
un „Compak” sportings pieder pie medību
sporta veidiem, kas piemēroti ne tikai po-
zīti-
vū izjūtu gūšanai, redzot saplīstam patiesi
sarežģītā trajektorijā lidojošu šķīvīti un pie-
daloties sacensībās, bet arī mednieka meista-
rības uzlabošanai. Ja jūsu rīcībā ir gludstobra
– garstobra ierocis, jūs jau esat pilnībā ekipēts
pirmajam sportinga treniņam (izņēmums
ir vienīgi t.s. pumpja sistēmas bises, kuras
sportinga sacensībās izmantot aizliegts). Tad
jums jānododas uz tuvāko šautuvi un jāpārbauda
savas praktiskās iemaņas, kuras vienmēr
var uzlabot. Kaut vai tādēļ vien, lai, dodoties
ūdensputnu medībās, samazinātu iztērēto
patronu un iegūtā medījuma attiecību līdz
saprātīgam apmēram. Sportings dod iespēju
modelēt lielāko daļu no putnu medībās ie-
spējamajām situācijām un lidojumiem un,
atšķirībā no reālām medībām situācijām, ļauj
vienas treniņu sesijas ietvaros veikt vairākus
simtus mērķētu šāvienu tā, lai brīdī, kad tas
tiešām būs nepieciešams, ierocis viegli gulē-
tu rokā un precīzs šāviens vairs nesagādātu
grūtības. Taču sportings ir ne tikai praktiski
nepieciešams, lai uzlabotu šaušanas iemaņas,
bet lielisks brīvā laika pavadīšanas veids. Šaut
pa mērķiem mums ir prieks, kas gan mums
šo prieku liegš?

Center” sportinga entuziasti, lai kopīgā
darbā veicinātu šī sporta veida popularitā-
ti, uzlabotu šaušanas iemaņas un arī inte-
resanti pavadītu laiku. Kluba nosaukums
izvēlēts par godu šautuvei, kas pastāvējusi
20. gadsimta 30. gados gados „Līčos” pie
kādreizējās Šeluhina muižas (tagad Jaun-
muiža), kurā notika „šaušana pa māla ba-
ložiem”. Klubā jau darbojas 26 biedri.

rumiem.” Taču vēl precīzāk to ataino Raiņa
vārdi „Tas spēks, ko neredz pilienā, top liels
un varens kopumā”. Sportinga entuziasti ap-
vienojas, tā gūstot lielākas iespējas pozitīvi
ietekmēt sporta veida attīstību: veicināt tā
popularitāti, sekmēt publicitāti medijos, rū-
pēties par sacensību un citu kopīgi rīkājamo
pasākumu kvalitāti un kvantitāti. Viens no
svarīgākajiem attīstības virzieniem ir sporta
veida lielāka masveidīguma panākšana – jo

darbu sporta veida popularitātes celšanā,
izmantojot katram kluba biedram pieejamos
resursus mediju ieinteresēšanai, palielināsi-
es dalībnieku skaits, radīsies iespēja formēt
sabiedrības viedokli jautājumā par to, kas ir
sportings un kādi ļaudis ar to nodarbojas, un
tad visai attālā nākotnē process būs iekustē-
jies tiklīdz, ka to vairs nevajadzēs atspērda-
mies vilkt, bet tas sāks ritēt pats kā golfs vai
teniss... Protams, ka sportings nekad nebūs

Medijamo dzīvnieku medīšanas termiņi

Limitētiem medijamiem dzīvniekiem

Alņiem (*Alces alces*) 1. septembris – 15.
decembris; staltbriežu (*Cervus elaphus*)
bulliem 1. septembris – 31. janvāris, teļiem
(vecumā līdz vienam gadam) un govīm 15.
augusts – 31. decembris; stirnu (*Capreolus
capreolus*) āžiem 1. jūnijs – 30. novembris,
kazlēniem (vecumā līdz vienam gadam) un
kazām 15. augusts – 30. novembris; meža-
cūkām (*Sus scrofa*) viss gads; bebrim (*Castor
fiber*) 1. augusts – 31. marts; lūšiem (*Lynx lynx*)
1. decembris līdz Valsts meža dienesta noteiktā
nomedīšanas lielākā pieļaujamā apjoma medību
platībās (turpmāk – nomedīšanas apjoms) izmantošanai,
bet ne ilgāk par 31. martu; medņu (*Tetrao uro-
gallus*) gaiļiem 10. aprīlis – 10. maijs; ru-
beņiem (*Tetrao tetrix*) 1. septembris – 31.
oktobris; vilkiem (*Canis lupus*) 15. jūlijs
līdz Valsts meža dienesta noteiktā nomedī-
šanas apjoma izmantošanai, bet ne ilgāk par
31.martu;

Nelimitētiem medijamiem dzīvniekiem

Raķeļiem (*Tetrao tetrix x Tetrao urogal-
lus*) 10. aprīlis – 10. maijs un 1. septemb-
ris – 31. oktobris, ja medniekam ir medņa
vai rubeņa medību atļauja; pelēkajiem zaķiem
(*Lepus europaeus*) un baltajiem zaķiem
(*Lepus timidus*) 1. oktobris – 31. janvāris;
meža caunām (*Martes martes*), akmens cau-
nām (*Martes foina*), seskiem (*Mustela putu-
rius*) un ondatrām (*Ondatra zibethicus*) 1.

oktobris – 31. marts; āpšiem (*Meles meles*)
1. oktobris – 31. decembris; lapsām (*Vulpes
vulpes*), Amerikas ūdelēm (*Mustela vison*) un
jenotsuņiem (*Nyctereutes procyonoides*) viss
gads; mežirbēm (*Bonasia bonasia*) 1. sep-
tembris – 31. janvāris; fazāniem (*Phasianus
colchicus*) 1. augusts – 31. marts; lauku ba-
ložiem (*Columba palumbus*) 1. augusts – 15.
novembris; mājas baložiem (*Columba livia*)
1. augusts – 31. decembris; slokām (*Scolopax
rusticola*) 1. augusts – 15. novembris;
pelēkām vārnām (*Corvus corone*) un žaga-
tām (*Pica pica*) 15. jūnijs – 30. aprīlis; sējas
zosīm (*Anser fabalis*), baltpieres zosīm (*An-
ser albifrons*), Kanādas zosīm (*Branta cana-
densis*) 15. septembris – 15. novembris; la-
učiēm (*Fulica atra*), krīkļiem (*Anas crecca*),
pelēkām pīlēm (*Anas strepera*), platknābjiem
(*Anas clypeata*), meža pīlēm (*Anas platyrhyn-
chos*), priekšķēm (*Anas querquedula*), baltvē-
deriem (*Anas penelope*), garkakļiem (*Anas
acuta*), brūnkakļiem (*Aythya ferina*), ce-
kulpīlēm (*Aythya fuligula*), ķerrām (*Aythya
marila*), tumšajām pīlēm (*Melanitta fusca*),
melnajām pīlēm (*Melanitta nigra*), kākau-
ļiem (*Clangula hyemalis*), gaigalām (*Bucep-
hala clangula*) augusta otrā sestdienā plkst.
16.00 – 15. septembris – trešdienā, sestdie-
nā un svētdienā, 16. septembris – 15. no-
vembris – katru dienu; klaiņojošiem suņiem
un kaķiem – viss gads bez īpašnieka piekri-
šanas. Medņu un rubeņu medības atļautas
saskaņā ar šo sugu aizsardzības plāniem.

Minhauzens 2009

Mednieku festivāls “Minhauzens 2009”, kas
šogad augusta pirmās nedēļas nogalē notika
vienpadsmito reizi un pulcēja 3500 dalībnieku,
ir kļuvis par stabilu Latvijas medību tradīciju.
Atsauksmes par Kandavā organizēto pasāku-
mu bija dažādas, tomēr jāatzīst, ka ekonomiski
grūtajā laikā nav viegli noorganizēt tik liela mē-
roga sarīkojumu.

Sacensībās startēja 76 komandas, kas ir ti-
kai nedaudz mazāk nekā citos gados. Dalīb-
nieki sacentās 13 disciplīnās, no kurām piecas
bija veltītas dažādiem šaušanas veidiem, ļaujot
medniekiem no visas Latvijas parādīt savu šau-
šanas prasmi.

Organizatori pateicas visiem atbalstītājiem,
kā arī dalībniekiem par izturību un uzticību.

Festivāls pulcēja 3500 dalībnieku un ir kļuvis par stabilu Latvijas medību tradīciju.

Staltbriežu vecuma noteikšanas pazīmes

Pagājušajā „Jakts” izdevumā iepazīstinājām ar stirnāžu vecuma noteikšanas pazīmēm, šoreiz pievērsīsimies staltbriežiem. Staltbriežiem nav vienas noteiktas iezīmes, kas raksturotu ķermeņa svara un apjoma attīstību, taču iespējams skaidri atšķirt ķermeņa masas pieaugumu un salīdzināt to ar stāju starp dažādām vecuma grupām. Šīs iezīmes ir ļoti svarīgas. Attēlos ar tumšāku krāsojumu ir apzīmēts pieaugums, bet ar bultiņām – izmaiņas ķermeņa stājā.

Atšķirība starp viengadīgu un divgadīgu dzīvnieku – izmaiņas vēdera līnijā un kakla apjoma pieaugumā (skatīt 1. attēlu).

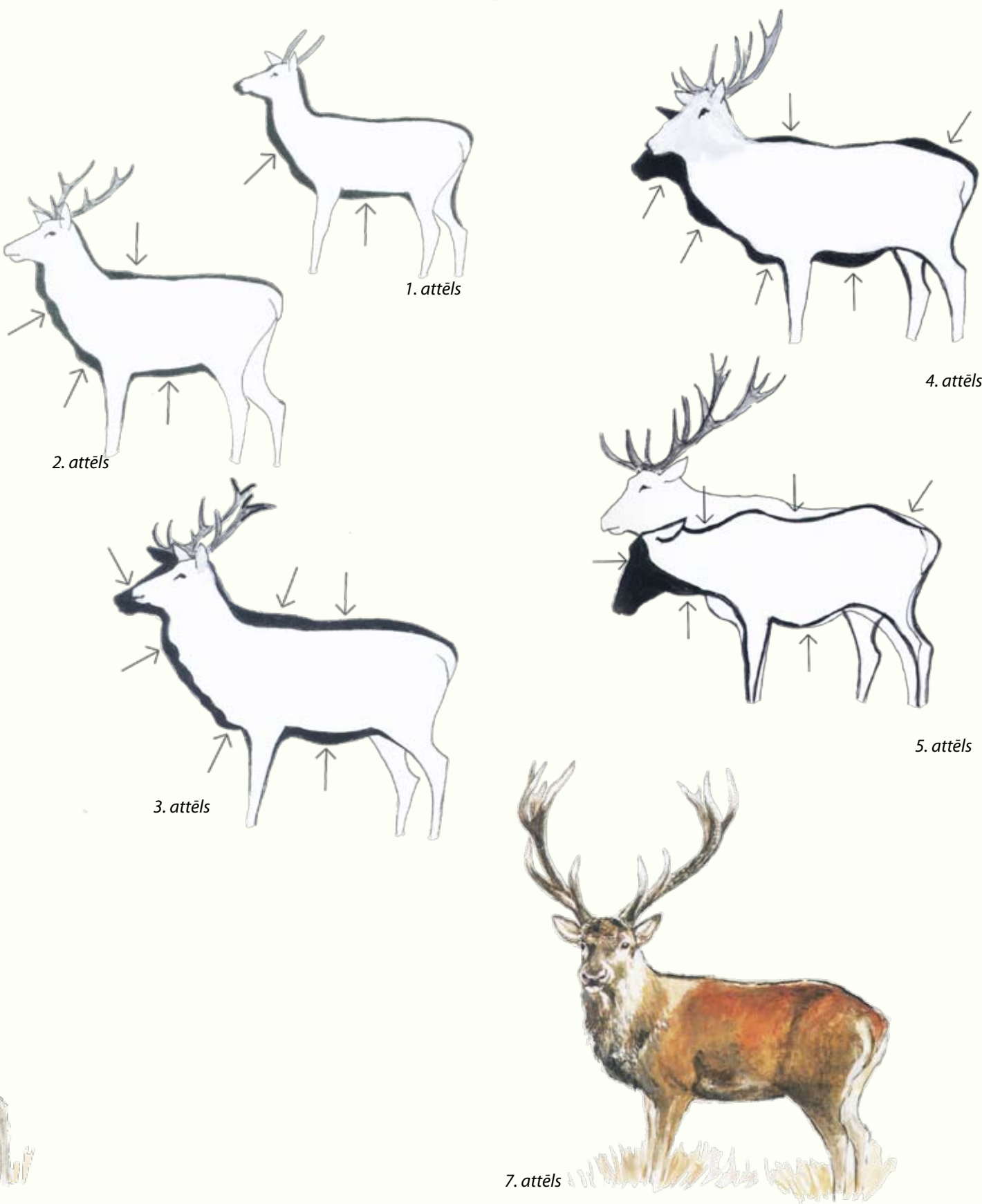
Izmaiņas starp divgadīgu un 3 – 4 gadus vecu dzīvnieku – vēdera līnija, kakla apjoma pieaugums, skausts (skatīt 2. attēlu).

Atšķirības starp 3 – 4 gadus vecu un vidēja vecuma dzīvnieku – vēdera līnijas izmaiņas, kakla apjoma pieaugums, muguras līnija, skausts, galvas turēšana (skatīt 3. attēlu).

Atšķirība starp vidēja vecuma un vecu dzīvnieku – izmaiņas vēdera līnijā, kaklā, skaustā, galvā un kā galva tiek turēta, ķermeņa priekšdaļā un pakalējā daļā (skatīt 4. attēlu).

Atšķirība starp vecu un ļoti vecu dzīvnieku – vēdera līnijas izmaiņas, tas kļūst nokarens. Samazinās ķermeņa masa, kakls kļūst tievāks, svarīga iezīme – kā tiek turēts kakls un galva (skatīt 5. attēlu).

Salīdzinot divu vecuma grupu dzīvniekus, ir redzamas atšķirības gan stājā, gan augumā, tācu medību laikā, kad dzīvnieks ir viens un to nav, ar ko salīdzināt, ir viegli kļūdoties. Attēlā pa kreisi (6. attēls) ir dzīvnieks, kas vēl nav sasniedzis piecu gadu vecumu. Attēlā pa labi (7. attēls) redzams dzīvnieks, kam ir seši līdz deviņi gadi. Skaidri redzama atšķirība gan miesas uzbūvē, gan stājā, gan arī apmatojuma nokrāsā. Detalizētāks atšķirību apraksts ir sniegts zemāk tabulā.

	Galva	Kakls	Galvas un kakla turēšana	Muguras līnija	Augums	Izturēšanās	Raga pamata kauli
Viengadīgs	No priekšpuses – maza, no sāniem – ķīļveidīga, smaila	Ļoti tievs	Ļoti izliekts, tiek turēts stāvus	Taisna, starp kaklu un muguru it kā tumši segli	Maz medījuma gaļas, tievs	Naiva, ciešs kontakts ar māti	Gari, paceļas virs galvaskausa
Divgadīgs	No priekšpuses – maza, no sāniem – ķīļveidīga, smaila	Ļoti tievs, ar nelielu pagarinātu apmatojumu	Taisns, starp kaklu un muguras līniju izteikts ieliekums	Taisna, izteikts izliekums starp kaklu un muguras līniju	Vairāk medījuma gaļas	Vērīga, ziņkārīga	Gari, paceļas virs galvaskausa
Jauns – no 3 līdz 4 gadiem	Nedaudz smailāka	Vēl tievs, izteiktāks apmatojums	Nes taisni, vairāk izliekts	Taisna, izteikti iezīmējas „segli” starp kaklu un muguru	Vēl vairāk medījuma gaļas	Novērojoša, ziņkārīga	Īsāki, bet joprojām ļoti redzami
Vidēja vecuma – no 5 līdz 7 gadiem	Platāka, pie rīkles sāk veidoties tāda kā pakakle	Spēcīgāks, izteiktāks apmatojums	Vairs nenes tik stāvus, miera stāvoklī galva tiek turēta virs muguras līnijas	Redzams skausts, ļoti izteikti tumšie „segli”	Pieaug ķermeņa masa, kas koncentrēta ķermeņa priekšējā daļā	Kustīga un mundra	Īsāki
Vidēja vecuma – no 8 līdz 10 gadiem	Plata, redzama pakakle, galva izskatās strupa, trīsstūraina un īsāka	Spēcīgs un plats, lielā apmatojuma dēļ izskatās īsāks	Mierīgi ejot, galva ir muguras līnijas augstumā	Izteikts skausts, tumšie „segli” pazuduši	Plats, spēcīga priekšējā daļa,	Kustīga, cienīga	Īsāki
Vecāks – no 10 līdz 14 gadiem	Strupa, trīsstūraina, spēcīga un īsa, izteikta pakakle	Ļoti spēcīgs un plats, izskatās īss	Ejot galva un kakls horizontāli, galva kustas it kā mājot	Spēcīgāks skausts, spēcīgais kakls ir bez izliekuma	Ļoti spēcīga priekšējā daļa, masīva un izteikta, pakalējā daļa - nogāzena	Mierīga, nosvērta un cienīga	Ļoti īsi, ragi gandrīz uz paša galvaskausa
Ļoti vecs – virs 14 gadiem	Sirma, uz pārējā ķermeņa fona izskatās gaiša, izskatās noguris	Plats, īss, bet kalsns	Ejot zemāk par muguras līniju, gurdēnas kustības	Noslidējusi	Kopumā izskatās kaulains	Gurdena un vientulīga	Ļoti īsi

Rudo vāveri apdraud pelēkā

Latvijā rudajām vāverēm vēl briesmas nedraud, taču citās Eiropas valstīs, jo īpaši Lielbritānijā, tām jau ir nepieciešama palīdzība. Rudastes jāglābj no pelēkās vāveres, kas, savulaik ievesta Eiropā, tagad rada nopietnus draudus savām sugas māsām. Rudo vāveru aizstāvbai pat izveidota organizācija „European Squirrel Initiative” (Eiropas vāveru iniciatīva, tulk.), kuras mērķis ir nodrošināt šo dzīvnieku nākotni, ieviešot efektīvu pelēkās vāveres kontroli.

Pelēkā vāvere no Ziemeļamerikas Anglijā, Skotijā un Īrijā tika ievesta Viktorijas laikmetā. Tagad tā jau iekarojusi ap 90% dzīvotnes Anglijā un Velsā. Lielbritānijā šai vāverei ir maz dabisko ienaidnieku. Tā veiksmīgi pielāgojusies Lielbritānijas klimatiskajiem apstākļiem. Pelēkā vāvere ir visēdājs, lieliski vairojas un ir ļoti agresīva.

Pelēkā vāvere no savas dzīvotnes jau gandrīz pilnībā izskaudusi rudo vāveri. Taču tā ne tikai apdraud sugas māsas, bet arī rada neatjaunojamu postījumu, piemēram, bērziem, ozoliem

un eglēm; samazina koksnes vērtību; iznīcina putnu ligzdas olas un mazuļus; posta vēsturiskus un senus mežus, kā arī dārzus. Līdzās Lielbritānijai pelēkās vāveres sāk apdraudēt arī Ziemeļtālrijas, Francijas, Šveices un Vācijas mežus.

Turklāt tās izplata arī vīrusu, kas ir nāvējošs rudajām vāverēm un pret kuru vēl nav atrasta vakcīna. Šis ir viens no piemēriem, kad invazīvās sugas, pārnēsājot dažādas slimības, kļūst par bioloģisko ieroci, kas palīdz paātrināt jaunas vides iekarošanu, kā arī kārtējais apliecinājums nepārdomātas cilvēka rīcības sekām, iejaucoties dabas kārtībā.

Bērzpurvu šautuvē jaunas iespējas

Netālu no Liepājas, Grobiņu pagastā jau kopš 1995. gada darbojas Bērzpurvu šautuve, kur pastāvīgi notiek treniņi un sacensības. Šogad ar Medību saimniecības attīstības fonda atbalstu šautuve tika paplašināta.

Tagad Bērzpurvu šautuvē iespējams šaut pa skrejošu un stāvošu aļņu mērķi, veikt vītņstobra ieroču piešaudi 100 m distancē un gludstobra ieroču piešaudi 35 m un 50 m distancē, trenēties šaušanā pa skrejošas un stāvošas mežacūkas mērķi gan ar gludstobra ieroci 35 m attālumā, gan vītņstobra ieroci – 50 m attālumā, kā arī uzlabot savas iemaņas, šaujot pa lidojošiem mērķiem.

Šautuve piedāvā kārtot eksāmenu ar vītņstobra – garstobra medību šaujamierociem. Šogad eksāmeni vēl paredzēti 21. oktobrī,

25. novembrī un 16. decembrī, gan ar nosacījumu – ja pieteiksies vismaz 10 dalībnieki.

Kopš 2004. gada Bērzpurvos darbojas arī jauno mednieku skola, kuru absolvējuši vairāk nekā 150 jauno mednieku.

Par treniņu iespējām un eksāmeniņiem interesēties pa tālruni: 26192004, 20389222, 20364424 (Edvins Porciks); e-pastu: mednieki@inbox.lv; mājas lapā: www.berzpurvi.lv.

Jauna šautuve Saldus novadā

SIA “Zvārdes šautuve” ir dibināta 2008. gada 25. aprīlī, lai nodrošinātu Latvijas medniekus ar šaušanas treniņu iespējām, jo, uzlabojoties mednieku šaušanas prasmei, samazinās medībās sakropļoto dzīvnieku daudzums. Šautuve nodrošina mednieku obligāto regulāro praktisko šaušanas iemaņu pārbaudi un dažāda mēroga sacensību organizēšanu, kā arī tā pieejama Valsts meža dienesta mednieku eksaminācijas komisijas darbībai. Šautuves izveidi atbalstījis Medību saimniecības attīstības fonds.

„Zvārdes šautuvē” uzstādīti šādi stendi:

„skrejošais alnis 100 m distancē” šaušanai ar vītņu stobra ieroci,

„skrejošā mežacūka 50 m distancē” šaušanai ar vītņu stobra ieroci,

„skrejošā mežacūka 35 m distancē” šaušanai ar gludstobra ieroci.

Šautuve darbojas no 12.00 līdz 19.00, brīvdienas – pirmdienas un svētdienas.

Adrese: „Lapsas”, Zvārdes pagasts, Saldus novads

Tālrunis:
29269960 – Aivars Bundzens,
29274565 – Aivars Arājs
E-pasta adrese: zvardessautuve@inbox.lv
Mājas lapa: www.zvardessautuve.lv

„Mārkuličos” vēl viena jauna šautuve

Rudīte Vasile

Medību sporta un atpūtas bāzē „Mārkuliči” ar Medību saimniecības attīstības fonda atbalstu šogad tapusi jauna šautuve vītņstobra ieročiem šaušanai 100 m distancē, kā arī pa „skrejošā aļņa” mērķi.

„Mārkuličos” līdz šim jau darbojās vairākas šautuves gludstobra ierociem – pa „skrejošo meža-

cūku” 35 m distancē, pa stāvošu mērķi 50 m, pa „lecošu lapsu”, sportīga šautuve un pneimatisko ieroču šautuve 10 m distancē.

26. septembrī „Mārkuličos” notiks Pārgaujas novada atklātās šaušanas sacensības medību šaušanā, uz kurām aicināti bijušā Cēsu rajona mednieku kolektīvu biedri. Pirmo reizi sacensību dalībniekiem tiks piedāvāts jauns šaušanas veids – norvēģu trapa šaušana, kas noskatīts pie norvēģu

partneriem. Šis šaušanas veids ir vienkāršāks nekā amerikāņu trapa vai tranšeju stenda šaušana, jo tam ir vieglāka mērķēšana, kā arī mazāks patronu patēriņš.

Šautuve atrodas Pārgaujas novada Straupes pagastā, Inčukalna – Valmieras šosejas 28. kilometrā. Kontaktpersona: Vilnis Jaunzems, tālrunis 29363936. V. Jaunzems ir sertificēts instruktors, kurš ikvienam var palīdzēt arī piešaut ieroci un noregulēt optiku.

Vairāk informācijas www.markulici.lv.

Iras recepte

Ira Dombrovskā,
vaļasprieks – medību kulinārija

Pīrāgs ar medījumu gaļu un buljonu

Mīklai: 250 g miltu, 120 g biežpiena, 1 ola, 4 ēdamkarotes eļļas, 3 ēdamkarotes cepamā pulvera, sāls.

Pildījumam: izmanto produktus, kas pieejami mājās, piemēram, cepša atlikumi, aknas, žāvēts vai svaigs speķis, arī sīpols, ķiploks, 1 ola, 1 ēdamkarote miltu, šķipsniņa sāls, 2 – 3 ēdamkarotes konjaka, pētersīļi u.c. garšvielas.

Buljonam: medijamo dzīvnieku kauli, ½ pudeles sarkanvīna, burkāni, sīpoli, selerija, pētersīļu saknes, divi tomāti, skābi āboli, diļļu kāti u.c. garšaugi.

Mīklai nepieciešamos produktus samīca un ļauj uzbriest 20 – 30 minūtes.

Pannā uzkaršē sviestu un apcep sagrieztu ķiploku un sīpolu, pielej konjaku. Samal gaļu, aknas, speķi, piejauc olu un sacepto sīpolu un ķiploku maisījumu, pētersīļus u.c. garšvielas.

Mīklu izlīdzina cepšpannā, vienmērīgi uzklāj pildījumu un cepškrāsnī cep 180 C° apmēram 45 minūtes.

Pie pīrāga labi garšos buljons. Kaulus, burkānus, sīpolus, kas sagriezti uz

pusēm liek sakarsētā cepškrāsnī uz cepamās pannas un cep 200 C° 40 minūtes.

Tad apceptos kaulus un dārzeņus pārlik katlā,

pielej ½ pudeli sarkanvīna un vāra, ļaujot vīnam iztvaikot. Pielej ūdeni, uzvāra un, ja nepieciešams, noputo. Pievieno selerijas, arī pētersīļu saknes,

tomātus, ābolus, diļļu kātus un citas sastāvdaļas, ar kurām saimniecības prot lieliski papildināt buljona garšas buķeti. Buljonu vāra uz lēnas uguns vismaz 3 – 4 stundas.

Kad buljons gatavs un pīrāgs izcepts, saimniece var celt galdā karaliskas vakariņas par prieku saviem medniekiem!

Informatīvs izdevums

Izdots ar Medību saimniecības attīstības fonda atbalstu

Latvijas Mednieku asociācija
Rīga, Matisa iela 8, LV-1001
Tālrunis, fakss: 67291006

Redaktors:
Jānis Kļaviņš, tālrunis: 29490029
e-pasts: exl@exl.lv

Makets, dizains:
SIA "Mappa"
www.mappa.lv
Tālrunis: 26714934
e-pasts: info@mappa.lv